

इयत्ता ८ वी

सेतुबंध शिक्षण कार्यक्रम

समाज विज्ञान

अपेक्षित अध्ययन निष्पत्ती	अध्ययन निष्पत्ती	उपयुक्त प्रक्रीया	प्रक्रीयांसाठी सूचना
३. सामाजिक समरसता आणि सामाजिक जागरूकता निर्माण करण्यासाठी भक्ति पंथ व सुफी संताचे महत्व पटवून देणे.	३.१ भक्ति पंथाचे प्रवर्तक आणि सुफी संताचे चरीत्र समजून घेतील	३.१ कार्ड शफल गेम : भक्ति व सुफी संताचे दोन कार्ड्स तयार करणे. एका कार्डवर भावचित्रा संबंधित विवरण लिहीणे. हे विद्यार्थ्यांना करण्यास सांगणे.	३.१ आठ भक्ति आणि सुफी संताच्या भावचित्रे फ्लॅशकार्ड्स उल्टे ठेवणे. विद्यार्थ्यांना बोलवून फ्लॅश कार्ड्सवर लावलेला फोटो बघून नांव ओळखून माहिती सांगण्यास प्रोत्साहित करणे,
	३.२ भक्ती व सुफी पंथाची शिकवण समजून घेणे.	३.२ भावचित्र संग्रहीत करणे भक्ति व सुफी संताचे भावचित्र संग्रहीत करणे.	
	३.३ सुफी संताचे तत्वज्ञान विद्यार्थी समजून घेतील.	३.३ पात्र अभिनय / चित्रपट प्रदर्शन: भक्ति व सुफी संताचे चित्रपट दाखवून पात्र अभिनय करण्यास सांगणे.	३.३ भक्ति प्रधान चित्रपट प्रदर्शित करून विद्यार्थ्यांना भक्ति संताचे पात्राभिनय देवून नाटक तयार करणे. (कनकदास शिशुनाळ श्रीफ यांचे चित्रपट)
		३.४ संदर्शन: स्थळीय मठ, स्वामी, मौलवी यांच्याबरोबर भेट देवून संदर्शन करणे.	
		३.५ भेट देणे. देवळे, गुरुद्वार आणि	३.५ स्थळीय देवालय: गुरुद्वार आणि दर्गा

		दुर्गा इथे भेटी देणे.	यांचे दर्शन घेवून माहिती कलायाबदल माहिती संग्रहीत करण्यास प्रोत्साहित करणे.
		३.६ शब्द महडी : पुढील अक्षरे बघून भक्ति व सुफीसंतांची नांवे शोधा.	३.६ शब्द महडी: शिक्षकांनी एका टेबलावर वर खाली १० अथवा बारा बॉक्स घेणे. बॉक्समध्ये अनेक वेगवेगळ्या नावाबरोबर भक्ती व सुफी संताची नांवे शोधून नावांना राउंड करण्यास सहाय्य करणे. (साध्य झाल्यास करविणे.)
		भ, पु, क, ए, ह, प, बा, बा, ए शी, रं, पो, ष, बा, ओ, मी रा, बा,ई बो, द, रं जै, मो, ड, क, औ, शी, ह शी, र, अ, ल, गे रौ, न, ए, त, दी बु, दा, त, तः ग, औ, क, त, ज, ए	
		अ ग न की ष ऐ दा औ बाघ ग रु सु ट ल ए स य यी त शी शी शू र द ड अ रु शी उ द्वी दे र नी जा मु द्वि न औ ली य बा ग ध्दी यी ग यी ज क द्वी यी	मीराबाईंचे भजन संग्रहीत करणे व ते म्हणणे शाळेमध्ये विविध कलाकरांना बोलवून किर्तन व भजन विद्यार्थ्यांना एकविणे. (तास - ३)
१२. १८५७ च्या बंडाचे स्वरूप कारणे व बंडानंतरच्या विविध	१२.१ पहिल्या स्वातंत्र्य युद्धाची कारणे समजून घेतील.	१२.१ आशुभाषण - १८५७ च्या बंडाला कारणीभूत असलेल्या भारतीय नेत्यावर आधारीत	१२.१ १८५७ च्या बंडाचे प्रमुख घडामोडी लिहून चिठ्या तयार करणे व एक चिठ्ठी दाखवून त्यातील माहिती विद्यार्थ्यांना देणे

क्षेत्रातील विकास याचे विश्लेषण करणे.		आशुभाषण स्पर्धा विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करणे.	
	१२.२ बंडाचे तत्कालीन कारण समजून घेतील.	१२.२ नकाशा रचने - १८५७ च्या काळातील भारताच्या नकाशात दत्तक वारसा नामंजूर कायद्यान्वये बळी पडलेले प्रदेश दाखविणे.	१२.२ १८५७ चे बंड झालेली स्थळे दत्तक वारसा नामंजूर कायद्यान्वये ब्रीटीशांनी घेतलेली स्थळे, नांवे चिठ्ठीमध्ये लिहून टेबलावर ठेवणे. विद्यार्थ्यांना येवून कोणतीही चिठ्ठी घेण्यास सांगणे. चिठ्ठी भारताचा नकाशा असलेल्या नमुन्यामध्ये लावण्यास मदत करणे.
	१२.३ १८५७ च्या बंडात सहभागी झालेल्या नेत्यांचे स्मरण करणे.	१२.३ १८५७ च्या बंडाला कारणीभूत असलेले राजकिय आर्थिक लष्करी आणि तात्कालीन कारणांच्या अभ्यासासाठी तयार करून अभ्यास करण्यास विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करणे.	१२.३ शालेमध्ये (प्रत्येक वर्गात) ६ रुम तयार करणे. प्रत्येक वर्गात एका विषयावर आधारीत माहिती विद्यार्थ्यांना द्यावी.
	१२.४ १८५७ चे बंड अयशस्वी होण्याची कारणे व त्याचे परिणाम याची सविस्तर माहिती देणे.	१२.४ अल्बम तयार करणे. : १८५७ च्या बंडात भाग घेतलेल्या नेत्यांचे फोटो संग्रहीत करून शाळेत अल्बम तयार करणे.	१२.४ शाळेतील ग्रंथालय , कंप्युटर मॅगजिन्स मधील चित्रे संग्रहीत करण्यास विद्यार्थ्यांना मदत करणे.

		१२.५ व्हीडीओ प्रदर्शन / चित्रपट प्रदर्शन मंगल पांडे चित्रपट तयार करा.	
		१२.६ नाटक : खाली नमुने जे चित्र आहेत. त्यावर आधारीत 1857 च्या बंडाचे तत्कालीन कारणावर आधारीत नाटक प्रदर्शित करा. 1857 च्या बंडातील भाग घेतलेल्या नेत्यांचे चित्र प्रदर्शन करा.	१२.६ नाटक:1857 च्या बंडाचे तात्कालीन कारण, नाटकव्दारा विद्यार्थ्यांच्या कडून बसविणे. विद्यार्थ्यांना मंगल पांडे, मेजर हडसन, भारतीय सैनिक आणि ब्रिटीश सैनिकाचे पात्र द्या. विद्यार्थ्यांना रॉयल एनफिल्ड बंदुका आम्ही वापरणार नाही असे संभाषण अभिनयाव्दारे करून दाखविणे. यासाठी सहकार्य करणे.(तास-३)
		१२.७ लावणी गाणे एतिहासिक घटना लावणी मुलक गाण्यास प्रोत्साहीत करणे	
१३ महिलांचे सबलीकरण आणि परिसर चळवळीसाठी सरकार ने कोणकोणती पाऊले उचलली आहेत उदा. सहीत स्पष्ट करा.	१३.१ स्वातंत्र्य चळवळीत महिलांचे पात्र समजतील.	१३.१ तक्ता तयार करणे - ऐतिहासिक आणि सामाजिकरित्या उत्तम कार्य केलेल्या महिलांचा तक्ता तयार करणे.	१३.१ स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्यानंतरचे राजकीय, आर्थिक, अंतरा, व्यापार, दळणवळण, शिक्षण, विज्ञान, संरक्षण, परिसर, तंत्रज्ञान, क्रिडा, साहित्य अशा अनेक क्षेत्रात विशेष साधना केलेल्या महिलांची नावांची यादी तयार करणे.
	१३.२ समाज निर्माणमध्ये	१३.२ संदर्शन - तुमच्या स्थळीय	१३.२ स्थळीय संस्था, महिला सदस्यांना

	महिलांचे पात्र व कार्य समजून घेतील.	परिसरातील विशेष साधना केलेल्या महिलांची मुलाखात घेऊन त्यापासून जे प्रेरणांश मिळतात ते गोळा करणे.	शाळेला आमंत्रित करणे महिलांचे स्थानमान यावर चर्चा करणे.
	१३.३ महिला स्वसहाय्य संघाची रचना आणि त्यांचे कार्य याचे विवरण करतील.	१३.३ भेट देणे : तुमच्या जवळ असलेल्या महिला संघाना भेट देऊन आवश्यक ती माहिती गोळा करणे.	१३.३ जवळ असलेल्या महिला संघाना भेटी द्या. महिला सबलीकर, संघाचे पात्र समजून घेण्यास प्रेरीत करणे.
	१३.४ स्वातंत्र्यानंतर कर्नाटकातील अभिवृद्धीत असलेल्या प्रमुख महिलांची नांवे घेणे.	१३.४ चर्चा स्पर्धा : महिला स्वालंबी जीवन जगण्यास शक्य आहे का? याविषयावर मुक्तपणे चर्चा करणे.	
		१३.५ माहिती गोळा करणे : महिला दिन यावर माहिती गोळा करा	१३.५ विविध संस्थाकडून चालत असलेल्या महिला कार्यक्रमांची माहिती संग्रहित करण्यास सहाय्य करा.
		१३.६ महिला प्रधान नाटके प्रदर्शित करा.	
		१३.७ मुलांचा गप्पा मारण्याचा कट्टा : निर्माण करा	१३.७ प्रत्येक वर्गातील विद्यार्थ्यांना घेऊन २ गट तयार करा. गटांना नांव देवून विषयाधारीत चर्चा / गप्पा करण्यास गटांना प्रोत्साहन देणे. (तास - ३)
२. इतिहासातील विविध साधने (पुरावे)	२.१ इतिहासाची संकल्पना स्पष्ट करा.	२.१ खालील दिलेल्या अंशाचे साहित्य आणि पुरतत्व साधने	२.१ दिलेल्या अंशाचे साहित्य व पुरातत्व साधने यामध्ये वर्गीकरण करा. तक्ता तयार

<p>ओळखतील त्याचे वर्गिकरण त्याचे महत्व समजून घेतील.</p>		<p>यामध्ये विघटन करा. ➤ साहित्यांची यादी तयार करा.</p>	<p>करा. १) लावणी २) नाणी ३) स्मारके ४) वेगवेगळे पुरावे ५) देशी साहित्य ६) शासने ७) विदेशी साहित्य ८) इतर अवशेष ९) लोकगीते व लोककथा</p>
	<p>२.२ इतिहास रचनेमध्ये पुरावे शोधणे व त्याचे वर्गिकरण करणे</p>	<p>२.२ अल्बम तयार करणे : स्मारके, नाणी, शासने, ऐतिहासिक स्थळ लावणी, लोककथा यांचे चित्र संग्रहित करणे. अल्बम तयार करणे.</p>	<p>२.२ स्मारके, नाणी, लावणी, आणि लोकगीते कथा यांचे चित्र संग्रहित करणे. वर्तमान पत्र मॅग्जिन्स, इंटरनेट यांचा वापर करून चित्रे संग्रह करण्यास सहकार्य करा.</p>
	<p>२.३ इतिहास (साधने) रचनेमध्ये पुराव्याचे पात्र स्पष्ट करा</p>	<p>२.३ गट तयार चर्चा करणे साधने इतिहासाच्या रचनेला कसे सहाय्यक आहेत यावर चर्चा करणे.</p>	<p>२.३ स्मारके, नाणी, लावणी, देशीसाहित्य, विदेशी साहित्य, शासने, लोककथा गटामध्ये वाटून देणे व गटामध्ये चर्चा करण्यास प्रोत्साहन देणे.</p>
		<p>२.४ कथा सांगणे : तुमच्या गावाचा इतिहास कथा स्वरूपात सांगा ते नांव कसे आले ते सांगा</p>	<p>२.४ तुमच्या गावाला हे नांव कसे आले ? तसेच तुमच्या गावाचे साहित्य व ऐतिहासिक साधने यांना संबधीत गोष्टी मित्राकडून, ज्येष्ठ नागरीकाकडून समजून घेणे.</p>
		<p>२.५ स्थळांना भेटी देणे : तुमच्या गावातील ऐतिहासिक स्थळांना भेटी द्या.</p>	<p>२.५ प्राचीन देवालय, स्मारक, ऐतिहासिक स्थळांना पालकांच्या सहाय्याने जावून तेथील इतिहास समजून घेण्यास प्रयत्न करा. तेथील</p>

			साधनांची यादी करा साहित्य व ऐतिहासिक साधने यांची यादी करण्यास सहकार्य करा. (तास - ०३)
२२ नकाशावर दाखविले जाणारे भौगोलिक संकेत चित्रे यांचा वापर कसा करणे. हे समजून घेणे. नकाशाचे प्रकार समजून घेणे. नकाशा रचनेसाठी उपयुक्त असणारे विविध घटकांश समजून घेणे. उदा: स्केल, दिशा, अंतर चिन्हे.	२२.१ भारताचा नकाशा कसा काढणे याची माहिती मिळणे नकाशाचे वेगवेगळे प्रकार समजून घेणे.	२२.१ पिरॅमिड रचना - पुरावे आधारीत संख्यानुसार बरोबर उत्तर पिरॅमिड बॉक्समध्ये करा. ➤ पिरॅमिड रचा	२२.१ शिक्षकांनी पिरॅमिडचा एक नमुना रचा. दिलेले पुरावे पुढे पाठीमागे झाले आहेत. बरोबर उत्तरे पिरॅमिड मधील योग्य जागेत भरायला सहकार्य करा. पुरावे. १) भारताने व्यापलेली समुद्रधुनी (१) २) आमचे राज्य कोणते? (४) ३) भारताचे भूशिराचे टोक (५) ४) भारताची पवित्र नदी (२) ५) भारत एक - व्दिप आहे. (१) ६) भारताचा उत्तरेच्या पर्वत रांगा (७) ७) भारतात सर्वात जास्त लोकसंख्या असलेले राज्य (६)
	२२.२ नकाशात वापरले जाणारे वेगवेगळ्या चिन्हांचे संकेत व त्याचे उपयोग समजून घेणे.	२२.२ नकाशा रचणे (रांगोळी स्पर्धा) भारताचा नकाशा, रांगोळीत काढून त्यामध्ये रंग भरणे.	२२.२ शाळेत भारत आणि राज्याचे स्थान नकाशात दर्शविणे रांगोळी आणि रंगाने नकाशा भरण्याच्या स्पर्धा आयोजित करण्यासाठी सहाय्य करणे.

	<p>२२.३ नकाशाला रंगवणे व रंगावरून नकाशा वाचणे हे कौशल्य समजून घेणे.</p>	<p>२२.३ नमुना तयार करणे दिशा दाखविणारी दिशादर्शक याचा नमुना तयार करणे</p>	
		<p>२२.४ अभिनय करणे. ८ जणांचा गट तयार करून दिशांचा परिचय करा. अभिनय करा.</p>	<p>२२.४ वर्गात विद्यार्थ्यांना आठ दिशा म्हणून थांबविणे स्वतःलाच दिशा म्हणून परिचय करून देण्यास सहाय्य करणे.</p>
		<p>२२.५ भारताच्या नकाशात राज्ये समजून घेत आपल्या कर्नाटक राज्यातील जिल्हे समजून घेण्यास कोडी रचा</p>	<p>२२.५ कोडी रचण्यासाठी सहकार्य करा उदा. -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. त्या शहरात राम आहे. 2. दक्षिणेच्या विरुद्ध दिशेला आपली राज्यभाषा ही आहे. 3. कठीण रस्त्यांच्या शिलांवर चित्र रचना रचली आहे. 4. किल्यांना फार वेगवेगळे दरवाजे आहेत. 5. शिवशंकराच्या गावात कळ्यांना फार मागणी आहे. 6. विजय पताका फडकवून पूरामध्ये प्रवेश केला 7. माझच गांव आहे म्हणून रेषा आखणारा द्यावण

			8. त्या शहरांच्या राजाचे नांव चामराज 9. पर्वताच्या मध्यभागी यादवांचा वास आहे. 10. सावकारांनी आपल्या मुलीला एका लहान गावाला पाठविले. (तास -०३)
		२२.६ यादी तयार करा : भारतातील राज्ये आणि केंद्र सरकारच्या आधीन असलेले प्रदेश याची यादी तयार करा.	
१४. भारताचा राष्ट्रध्वज, राष्ट्रगीत आणि राष्ट्रीय सण ओळखतात.	१४.१ भारताच्या राष्ट्रध्वजाची रचना, महत्व आणि नियम या बद्दल जाणून घेतील	१४.१ चित्र काढणे आपल्या देशाचे राष्ट्रध्वज आणि राष्ट्रीय चिन्ह या चित्रांना रंगवून त्याचे महत्व स्पष्ट करा	१४.१ तुम्हाला खाली दिलेल्या राष्ट्रध्वज आणि राष्ट्रीय चिन्ह या चित्रांना छान रंगावा त्यावे महत्व समजून घेण्यास सहकार्य करा. ➤ राष्ट्रीय ध्वज, राष्ट्रीय चिन्हांचे चित्र दाखवा
		१४.२ गायन स्पर्धा: राष्ट्रगीत आणि राष्ट्रीय गीत यावर स्पर्धा आयोजित करणे.	१४.२ वर्गात राष्ट्रगीतेच्या गायन स्पर्धा आयोजित करा, आपल्या राष्ट्रगीतेचा उच्चार, स्पष्टता, गांभिर्यता आणि आवाजाचा चढोतार याचा नीट अभ्यास करणे
		१४.३ निबंध स्पर्धा : राष्ट्रीय सणांवर आधारीत निबंध लिहा.	
		१४.४ अल्बम तयार करणे. : आपल्या देशाच्या राष्ट्रीय चिन्हांच्या	

		चित्रांना संग्रहीत करणे. व सुंदर अल्बम तयार करणे	
		१४.५ चित्रांना ओळखून नांवे देणे या खालील चित्रांना ओळखा आपल्या राष्ट्रीय चिन्हांना नांवे द्या. ➤ वेगवेगळी चित्रे दर्शवून त्यातील राष्ट्रीय चिन्हे ओळखण्यास सांगा.	
	रचना, इतिहास आणि गांभिर्यता आणी त्याचे महत्व या बद्दल समजतील		१४.७ शाळेत विविध राष्ट्रीय सणांचे आचरण आणि विविध राष्ट्रीय सणांचे व्हिडीओ क्लिप्स दाखविणे
	१४.४ वेगवेगळ्या राष्ट्रीय सणांचे महत्व समजतील		१४.४ आपल्या देशाचे गौरव वाढविणारे, आपल्या देशाचे राष्ट्रीय चिन्हांचे चित्र संग्रहीत करून सुंदर अल्बम तयार करण्यास सहकार्य करणे.
		१४.६ वेशभूषा स्पर्धा : राष्ट्रीय चिन्हे आणी राष्ट्रीय नेत्यांची वेशभूषा स्पर्धा आयोजित करा.	१४.६ विद्यार्थ्यांना वेशभूषा स्पर्धेची माहिती देवून अभिनय करण्यास प्रेरित करणे.
		१४.७ चित्रपट प्रदर्शन : राष्ट्रभक्ती सादर करणारी संगोळी रायण्णा यांच्यावर आधारीत चित्रपट सादर	१४.७ राष्ट्रप्रेम दर्शविणारे चित्रपट त्यांची माहिती विद्यार्थ्यांना द्या. (तास - ०३)

		करणे व बघणे.	
१७ मुलांचे हक्क आणि मानवी हक्क यातील फरक सांगणे आणि त्यांचे महत्व जाणणे	१७.१ मुलांचे हक्क अर्थ, महत्वसमजून घेतील	१७.१ विभाजन करणे : मुलांचे हक्क आणि मानवी हक्क याचे उल्लंघन करण्याचे चित्र ओळखून त्याचे विभाजन करा.	१७.१ शिक्षकांनी आपल्या आजुबाजुच्या परिसरामध्ये मुलांचे हक्क आणि मानवी हक्क यांचे उल्लंघन होत आहे याची उदाहरणे घेऊन चित्रांची मदत घेऊन वर्गीकरण करा.
	१७.२ मानवी हक्काचे अर्थ महत्व समजून घेतील	१७.२ चर्चा स्पर्धा : मुलांचे हक्क आणि मानवी हक्क यांचे उल्लंघन याबद्दल चर्चा करा.	१७.२ वर्गात गट तयार करा. एकेक हक्काचे कार्ड द्या. गटात मदत घेऊन वर्गीकरण करा.
		१७.३ माहिती संग्रह : आपल्या देशात होणाऱ्या मुलांचे हक्क आणि मानवी हक्काचे उल्लंघन यांचे संदर्भ आणि माहिती संग्रहीत करणे	१७.३ मुलांच्या आजुबाजुच्या चालणाऱ्या घटना उदा:- दूरदर्शन, सिनेमा, वर्तमान पत्र यांचा वापर करावा याची माहिती देणे.
		१७.४ बातमी तयार करणे तुमच्या घरात तुम्ही चालवित असलेले हक्क आणि तुमच्या कुटुंबियांनी तुम्हाला न दिलेले हक्क याबद्दल लहान वर्दी तयार करा.	१७.४ मुले आणि त्यांनी अनुभवत असलेले हक्क याची माहिती गोळा करण्यास सहकार्य करणे.
		१७.५ फोटोंचे संग्रह: जगत मानवी हक्कासाठी प्रयत्न केलेल्या व्यक्तींचे फोटो संग्रहीत करा.	१७.५ विविध मानवी हक्कासाठी प्रयत्न केलेल्या व्यक्तींचा परिचय द्या. त्यांना परिचय करण्यास संधी द्या. माहिती गोळा

			करुन प्रोजेक्ट तयार करण्यास सांगा
		१७.६ चित्र फलक प्रदर्शन : दिलेल्या चित्रांचे योग्य निरीक्षण करा. आपल्या संविधानाने आपल्या नागरीकांना सहा मुलभूत हक्क दिले आहेत ते चित्राव्दारे कल्पनेच्या रूपात आणुन माहिती देणे.	१७.६ सहा मुलभूत दर्शविणारे एक चार्ट तयार करा ते बघून मुलांना विवरण देण्यास सांगा
		१७.७ व्यक्ती संदर्शन : एन. जी. ओ. ना भेटी द्या. मुलांचे संरक्षण या विषयांवर प्रश्न विचारुन उत्तरे मिळवा.	१७.७ शाळेत महीला आणि बालक संरक्षण खाते एन. जी. ओ. यांचे संदर्शन ठेवा.
		१७.८ नाटक प्रदर्शन : मुलांच्या संरक्षणाचे नाटक	१७.८ शाळेमध्ये मुलांचे संरक्षण यावर चित्रपट दाखवा मुलांचे संरक्षण या विषयी आधारीत नाटक तयार करण्यास प्रेरित करा.
		१७.९ चरीत्र रचा	१७.९ कैलास सत्यार्थी मलाला, नेल्सन मंडेला, महात्मा गांधीजी यांचे चरीत्र वाचून विद्यार्थ्यांना ते एकमेकांच्या मांडण्यास सहकार्य करा.
			१७.१० सत्यमेव जयते या युट्युब व्हीडीओ प्रदर्शित करुन त्यावर चर्चा करणे.

Activity - तुम्हाला दिलेल्या मुलांचे हक्क व मानवी हक्क उल्लंघन करण्याचे चित्र ओळखून त्यांचे मुलांच्या व मानवी हक्कांमध्ये वर्गीकरण त्यासंबंधीत खालील प्रमाणे तयार करा.

मानवी हक्क व मुलांचे हक्क यांच्या चित्रांचे संग्रह करून खालील तक्ता भरा.

क्र. सं	मुलांचे हक्काचे वंचन	मानवी हक्काचे वंचन
१.		
२.		
३.		
४.		
५.		
६.		

सूचना : मुलांचे गट रचा.

- विद्यार्थ्यांकडून आपल्या आजुबाजूच्या मुलांचे हक्क आणि मानवी हक्क यांचे उल्लंघन होत असल्याची उदा जाणून घ्या.
- विद्यार्थ्यांच्या बरोबर चित्र परिचय द्या.
- विद्यार्थ्यांकडून उत्तर मिळवून वर्गीकरण करून संबंधीत माहिती वरील कॉलममध्ये लिहा.

Activity - २ खालील चित्रे बघून मूलभूत हक्क ओळखा, नांवे सांगा

मूलभूत हक्क यांचे चित्र मुलांना दाखवा.

क्र. सं मुलांचे हक्काचे वंचन मानवी हक्काचे वंचन

- १.
- २.
- ३.
- ४.
- ५.
- ६.

सूचना :

- मुलांचे वेगवेगळे गट तयार करा.
- शिक्षकांनी चित्रांचा परिचय करून द्या.
- सहा मूलभूत हक्क दर्शविणारे चित्रफलकांचे प्रदर्शन करा. ओळखण्यास सांगा.
- विद्यार्थी उत्तरे देत देत ती कल्पना चित्रामध्ये मांडण्यास मदत करा.